

δασικών εκτάσεων ως δημόσια γη, εφόσον ισχύει το «τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου». Και για να περάσουν τα σχέδιά τους, δηλαδή να καταγραφεί η δημόσια γη ως ιδιωτική, εκκλησιαστική κλπ., θα έπρεπε πρώτα να χάσει τα δασικά της χαρακτηριστικά (μέσω παρανομών αποψιλώσεων, εμπρησμών κλπ.) και στη συνέχεια να αποχαρακτηρισθεί από δασική.

Όπως αναφέρει ο Γ. Ντούρος, δασολόγος: «Προθέσεις κατάργησης του τεκμηρίου κυριότητος του Δημοσίου στις δασικές εκτάσεις φαίνονται ήδη από το ξεκίνημα της κατάρτισης του Εθνικού Κτηματολογίου, όταν οι δασικές υπηρεσίες δήλωναν εκτεταμένα δάση και δασικές εκτάσεις ως αναμφισβήτητη ιδιοκτησία του Δημοσίου αλλά η εταιρεία “Κτηματολόγιο ΑΕ” τις καταχώριζε ως ιδιοκτησίες αιγνώστων και τις υποδείχνυε ως “ελεύθερες” και εύκολης λείας εκτάσεις».

Αυτό ακριβώς το ξήτημα έρχεται να καλύψει η επιχειρούμενη αναθεώρηση του άρ-

θρου 24 του Συντάγματος, αλλά και του άρθρου 117, με την οποία επιδιώκεται ουσιαστικά ο αποχαρακτηρισμός 40 εκατομμυρίων στρεμμάτων δασικής γης, η αποτροπή της αναδάσωσης εμπρησθέντων και αποψιλωθεισών προ του 1975 δασικών εκτάσεων, η ανατροπή του ισχύοντος ιδιοκτησιακού καθεστώτος, η ιδιωτικοποίηση των δημόσιων δασικών εκτάσεων και η παραχώρησή τους σε καταπατητές και σε κάθε είδους μικρά και μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα για «οικιστική ανάπτυξη», δηλαδή για άγρια κερδοσκοπική εκμετάλλευση.

Συμπερασματικά: Με την επιχειρούμενη αναθεώρηση του άρθρου 24 θα παραγραφούν χωρίς κανένα τίμημα τα δικαιώματα κυριότητας του Δημοσίου σε δημόσιες δασικές εκτάσεις που καταπατήθηκαν το διάστημα 1945-1978, ενώ θα αρθούν οι αναδασώσεις που επιβλήθηκαν σε όσες δημόσιες και ιδιωτικές εκτάσεις κάηκαν ή αποψιλώθηκαν το ίδιο διάστημα.

Γιώργος Σταμάτης Η εκμίσθωση εργαζομένων - το παράδειγμα της Γερμανίας

Πολύ ρωτίς είχαμε αναλύσει τι είναι οι εταιρείες εκμίσθωσης εργαζομένων και είχαμε προβλέψει τις συνέπειες των δραστηριοτήτων τους.

Στη χώρα μας δεν υπάρχουν στοιχεία για τη δραστηριότητά τους. Ως γνωστόν, οι εταιρείες σεκιούριτι αποτελούν στην Ελλά-

δα το μανδύα λειτουργίας των εταιρειών εκμίσθωσης εργαζόμενων. Εργαζόμενος σε εταιρεία σεκιούριτι ανέφερε προσφάτως σε τηλεοπτική εκπομπή ότι οι εν λόγω εταιρείες απασχολούν περισσότερους άνδρες απ' ό,τι η Ελληνική Αστυνομία. Δεν γνωρίζουμε ποιες άλλες εταιρείες δραστηριοποιούνται στην χώρα μας.

ούνται στη χώρα μας στο χώρο αυτό και ποιο το εύρος των δραστηριοτήτων τους. Δεδομένης λοιπόν της έλλειψης σχετικών στοιχείων για την Ελλάδα, θα εκθέσουμε εδώ τι συμβαίνει στη Γερμανία με αυτές τις εταιρείες, για να πάρουμε μια γεύση απ' ό,τι συμβαίνει και δεν το γνωρίζουμε ή απ' ό,τι θα συμβεί και εδώ. Όλα τα στοιχεία είναι από άρθρο του γερμανικού περιοδικού *Der Spiegel*, 1, 2007, σ. 58-60.

Οι εταιρείες εκμίσθωσης εργαζομένων λειτουργούν εδώ και πολλά χρόνια στη Γερμανία. Ωστόσο, υπό ορισμένους περιορισμούς. Έτσι δεν επιτρέποταν εταιρεία εκμίσθωσης να συνάπτει με τον εκμισθούμενο εργαζόμενο συμβόλαιο εργασίας ορισμένου χρόνου, αλλά αυτή υποχρεούνταν να συνάψει με αυτόν συμβόλαιο αριστουργό χρόνου. Επίσης, απαγορεύονταν τα λεγόμενα αλιστιδώτα συμβόλαια εργασίας, δηλ. συμβόλαια εργασίας τέτοια που μετά την απόλυση να ακολουθεί η εκ νέου πρόσληψη. Τέλος, δεν επιτρέποταν η χρονική διάρκεια του συμβολαίου εργασίας μεταξύ της εταιρείας εκμίσθωσης εργαζομένων και του εκμισθούμενου εργαζομένου να συμπίπτει με τη διάρκεια του συμβολαίου εκμίσθωσης του εν λόγω εργαζομένου, το οποίο σύναπτε η εταιρεία εκμίσθωσης με την εταιρεία στην οποία αυτή εκμίσθωντε τον εργαζόμενο. Όλοι αυτοί οι περιορισμοί καταργήθηκαν το 2003. Έτσι λοιπόν από τότε οι εταιρείες εκμίσθωσης εργαζομένων μπορούν πλέον να συνάπτουν ό,τι είδους συμβόλαια εργασίας επιθυμούν με τους εκμισθούμενους εργαζομένους.

Τα αποτελέσματα: Έτσι, χάριν παραδείγματος, στην εταιρεία Airbus στη Γερμανία εργάζονται 21.000 εργαζόμενοι. Από αυτούς οι 14.000 είναι κανονικά εργαζόμενοι και οι υπόλοιποι εκμισθωμένοι εργαζόμενοι.

Και για να δείτε την τάση της εκμισθού-

μενης εργασίας: οι μισές από τις δέκα επιχειρήσεις που δημιούργησαν τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας το 2006 ήταν επιχειρήσεις εκμίσθωσης εργαζομένων. Το ξήτημα όμως είναι τι μισθούς λάμψαναν οι εκμισθούμενοι εργαζόμενοι. Λάμψαναν μισθούς μεταξύ 5,77 και 7 ευρώ την ώρα. Τουτέστιν, το ήμισυ του μισθού των κανονικών εργαζομένων. Πέραν τούτου, όμως, δεν δικαιούνται δώρου Χριστουγέννων ούτε αιδείας ούτε επικονιωπικής ασφάλισης ποιν συναπτεται μεταξύ εργαζομένου και επιχειρησης, όπως δικαιούνται οι κανονικώς εργαζόμενοι. Και επίσης η συνήθης διάρκεια εκμίσθωσής τους σε μια επιχειρηση είναι γίρω στους τρεις μήνες. Μετά την πάροδο της, αν είναι τυχεροί, αλλάζουν επιχειρηση και πολύ συχνά με την επιχειρηση και τόπο διαμονής.

Τι ρόλο παίζουν οι εκμισθούμενοι εργαζόμενοι για τις επιχειρήσεις που τους μισθώνουν από τις εταιρείες εκμίσθωσης για το προαναφερθέν μικρό χρονικό διάστημα: Μα είναι προφανές. Όταν, λόγω αυξημένης ξήτησης για τα προϊόντα τους χρειάζονται περισσότερα εργατικά χέρια, τότε, αντί να βάλουν τους κανονικούς εργαζομένους τους να δουλεύουν υπερωρίες και να πληρώνουν αυξημένους υπερωριακούς μισθούς, προσλαμβάνουν για το διάστημα που διαρκεί η αυξημένη ξήτηση εκμισθωμένους εργαζομένους, έτσι που όχι μόνον δεν πληρώνουν αυξημένους υπερωριακούς μισθούς αλλά πληρώνουν κατά 50% μειωμένους κανονικούς μισθούς για τα επιπρόσθετα εργατικά χέρια για όσο διάστημα διαρκεί η αυξημένη ξήτηση για τα προϊόντα τους.

Έτσι εξηγείται γιατί η απασχόληση εκμισθούμενων εργαζομένων ανήλθε από 782 χιλιάδες το 2001 σε 1.200 χιλιάδες εργαζομένους το 2006. Στο εργοστάσιο της Μερσεντές στο Wörth ένας στους δέκα εργαζομένους είναι εκμισθωμένος. Το ίδιο συμβαίνει και με

πολλές άλλες μεγάλες επιχειρήσεις, όπως η Siemens. Η Siemens μάλιστα στον ισόλογισμό της καταχωρεί τις δαπάνες για τους εκμισθούμενους εργαζομένους όχι στις δαπάνες για μισθούς αλλά στις δαπάνες για υλικά! Αλλ' αυτό δεν έχει ιδιαίτερη σημασία.

Αναφέραμε τι κάνουν οι επιχειρήσεις όταν ανξένεται η ζήτηση για τα προϊόντα τους και δεν θέλουν ούτε να βάλουν τους εργαζομένους τους να δουλέψουν υπερωρίες (επειδή θα πληρώσουν αυξημένους μισθούς), ούτε να προσλάβουν νέους, κανονικά εργαζομένους (επειδή, πρώτον, δεν θέλουν να τους απασχολούν και να τους πληρώνουν και όταν πλέον θα έχει πέσει η ζήτηση για τα προϊόντα τους και δεν θα τους χρειάζονται, και, δεύτερον, θα είναι κατά κάποιον τρόπο δύσκολο τότε να τους απολύσουν): προσλαμβάνουν εκμισθούμενους εργαζομένους. Έτσι, όχι μόνον δεν πληρώνουν υπερωριακούς μισθούς και πληρώνουν το 50% μόνον του κανονικού μισθού, αλλά επίσης μπορούν να απολύσουν τους νεοπροσληφθέντες εκμισθωμένους εργαζομένους όταν η ζήτηση για τα προϊόντα τους πέσει, όταν δηλ. δεν τους χρειάζονται πλέον.

Καλά όλ' αυτά. Τι κάνουν όμως οι επιχειρήσεις που απασχολούν έναν ορισμένο αριθμό κανονικώς εργαζομένων, τους οποίους δεν μπορούν να απολύσουν έτσι χωρίς προβλήματα, όταν η ζήτηση για τα προϊόντα τους μειωθεί και ως εκ τούτου δεν χρειάζονται όλους τους κανονικά εργαζομένους

που έχουν προσλάβει αλλά ένα μέρος μόνον από αυτούς;

Το πρόβλημά τους είναι ότι πρέπει να απολύσουν κόσμο και αυτό συνεπάγεται προβλήματα.

Τι κάνουν σ' αυτήν την περίπτωση;

Κι εδώ έρχεται να τους βοηθήσει ο νεόκοπος θεομός των επιχειρήσεων εκμίσθωσης εργαζομένων. Σκέφτηκαν λοιπόν το εξής: Πώς να απολύσουμε εργαζόμενους, χωρίς να δημιουργήθει πρόβλημα; Και βρήκαν τη λύση. Ιδρυσαν θυγατρικές εταιρείες εκμίσθωσης εργαζομένων. Και όταν θεώρησαν ότι, λόγω της μειωμένης ζήτησης για τα προϊόντα τους, έπρεπε να απολύσουν εργαζομένους, με τις συνήθεις συνέπειες, έφραξαν ως εξής: είπαν στους προσ απόλυτιν εργαζομένους ότι δεν τους απολύνουν βέβαια, αλλά ότι τους «μεταθέτουν» απλώς στη θυγατρική τους εταιρεία (αυτή της εκμίσθωσης εργαζομένων). Έτσι τους ξεφορτώθηκαν κατά την περίοδο των ισχνών αγελάδων. Και από αυτή τη θυγατρική τους τους προσλαμβάνουν και πάλι, όταν η ζήτηση για τα προϊόντα τους έχει αυξηθεί – με κατά 50% μειωμένους βέβαια μισθούς. Ποιες εταιρείες το κάνουν αυτό; Μα όχι όποια κι όποια. Το κάνουν η Volkswagen και η Deutsche Bank. Έτσι έχει το πράγμα.

Αυτά μας περιμένουν κι εδώ λοιπόν. Όπως έλεγε ο Μαρξ, στο πρόσωπο του γείτονά σου δες το αυριανό σου πρόσωπο.